

**Centrum voor
Beleidsstatistiek**
Onderzoek & Microdata

13



Nieuwsbrief



Centraal Bureau voor de Statistiek

Van de redactie

Astrid Kroeze-de Kock



Vluchtelingen en miljonairs. Is een grotere tegenstelling denkbaar? Het Centrum voor beleidsstatistiek voerde onderzoek uit naar beide onderwerpen waarvan in deze nieuwsbrief verslag wordt gedaan. Uiteraard zijn de volledige publicaties via de website te bekijken en te downloaden. Daarnaast laten wij weer 'een gebruiker aan het woord'. Dit keer vertellen twee ervaren statistisch onderzoekers van het Centraal Planbureau (CPB) over hun ervaringen met het werken op de databestanden van het CBS via remote access. U maakt ook kennis met Liesbeth Steenhof, werkzaam als coördinator binnen het team dataservices. Ook de bestandscatalogus is uitgebreid met nieuwe onderwerpen. Welke? Enkele voorbeelden vindt u op pagina 3 van deze nieuwsbrief. De complete bestandscatalogus en de onderzoeksrapporten kunt u vinden op de website: <http://www.cbs.nl/cvb>.

Miljonairs in cijfers

Sander Dalm

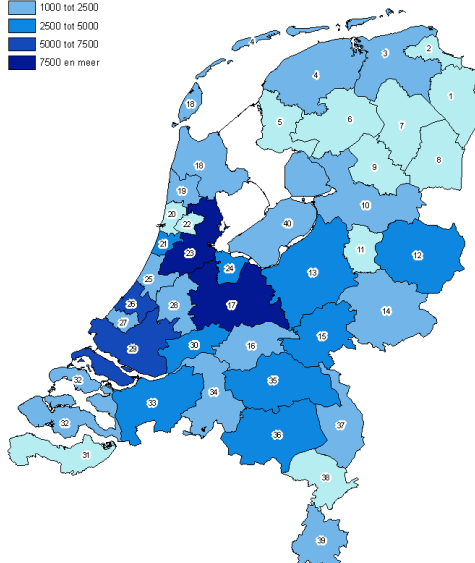
Ongeveer 1,3 procent van de Nederlandse bevolking is op 1 januari 2010 miljonair. Dat komt overeen met 94 duizend huishoudens. In het jaar 2009 is er tijdens de crisis een kleine daling van het aantal miljonairs te zien, maar die wordt een jaar later weer goedgemaakt. Miljonairs hebben een vermogen van meer dan 1 miljoen euro. In dit onderzoek is de waarde van de eigen woning en de daarbij behorende hypotheek niet meegeteld bij het vermogen.

Miljonairs herstellen sneller van crisis

Miljonairs zijn er na de economische crisis weer sneller bovenop. Hoewel miljonairs procentueel meer vermogen kwijt-raken in 2008, is hun vermogen in 2010 alweer op het oude niveau en in 2011 zelfs 8 procent hoger. Dat geldt niet voor niet-miljonairs. Zij zien hun vermogen in 2008 met 2 procent afnemen, maar hebben dit in 2011 nog niet terugverdiend.

4. Aantal miljonairs per coropgebied, jaargemiddelde 2006-2010

Legenda



Meer vermogen in aandelen

Een gemiddelde miljonair heeft in 2010 2,9 miljoen euro aan vermogen, waarvan 2 miljoen in aandelen en obligaties. Niet-miljonairs bezitten gemiddeld 56 duizend euro, waarvan het grootste deel als spaargeld op de bank staat: 34 duizend euro.

Vaker inkomen uit vermogen

Het vermogen is voor 23 procent van de miljonairs de voornaamste inkomensbron. Niet-miljonairs leven vrijwel nooit van hun vermogen. Zij hebben vooral inkomsten uit arbeid en uitkeringen. Met 78 duizend euro per jaar is het gemiddeld besteedbaar inkomen van een miljonair ruim drie keer zo hoog als van een niet-miljonair.

Hoogopgeleide autochtone vijftigers

Miljonairs zijn vaker autochtoon, hoogopgeleid en getrouwd. Met een gemiddelde leeftijd van 59 zijn ze 8 jaar ouder dan het landelijk gemiddelde. Miljonairs jonger dan 30 jaar komen nauwelijks voor. De meeste miljonairs wonen in de regio's Amsterdam en Utrecht, die beide 8 duizend miljonairs tellen. Procentueel gezien zijn vooral de gebieden rond Haarlem en 't Gooi rijk aan miljonairs.

Dit onderzoek is gepubliceerd op de CBS-website en is uitgevoerd opdracht van Van Lanschot Bankiers.

Bestandscatalogus

Sinds de laatste nieuwsbrief zijn diverse bestanden en de daarbij behorende documentatierapporten geactualiseerd en nieuwe onderwerpen opgenomen in de catalogus. Sommige ervan zijn afkomstig uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB). Hieronder een greep uit de nieuwe - en aangepaste onderwerpen.

- Bedrijvendynamiek, populatie actieve bedrijven (voorheen ABR GPS)
- Regionale Eenheden van bedrijven
- Gezondheidsenquête (opvolger van POLS-gezond)
- Onderzoek gezinsvorming
- Nederlandse zeggenschap over buitenlandse bedrijven, buiten de EU27-zone
- Koppelbestand nieuwe naar oude baandefinitie
- Baanbeëindigingen wegens faillissement
- Verhuisbewegingen van personen, binnen en tussen gemeenten in Nederland
- Migratiebewegingen van personen per gebeurtenis in de GBA
- Hoogst behaalde/genoten opleiding
- Verstrekkingen van geneesmiddelen aan personen
- Geregistreerde (weg)voertuigen van personen
- Hoogste actuele opleiding scholieren en studenten
- Werkgevers Enquête Arbeid

In gesprek met: Liesbeth Steenhof

Astrid Kroeze-de Kock

Liesbeth Steenhof is sinds een jaar werkzaam bij het team dataservices van CvB als coördinator microdata-services. Voor die tijd heeft zij haar sporen verdiend als statistisch onderzoeker en projectleider bij de afdeling demografie. Hoe bevalt haar de overstap van het statistisch inhoudelijke werk naar haar logistieke functie hier, bij CvB? De redactie van de CvB-nieuwsbrief vroeg het haar.

Redactie: Om te beginnen maar even wat personalia. Waar liggen je roots, wat is je achtergrond en wat willen onze lezers nog meer van je weten?

Liesbeth:

Ik ben geboren en getogen in Geldermalsen, studeerde psychologie in Utrecht en ben tijdens mijn studie dan ook naar deze stad verhuisd. Na het afronden van mijn studie ben ik in 1998 bij het CBS gaan werken. Ik woon momenteel nog steeds in Utrecht, samen met mijn man en twee zonen van 8 en 5 jaar.



Redactie: Klinkt druk.

Liesbeth:

Valt mee. Ik ben blij met de faciliteiten die het CBS biedt, zoals in deeltijd werken en werken vanuit huis. Dat maakt het voor werkende moeders (en vaders natuurlijk) een stuk gemakkelijker. Daarnaast is er een uitstekende treinverbinding naar het CBS, dus je hoort mij niet klagen.

Redactie: Het lijkt wel een behoorlijke verandering, van statistisch onderzoeker naar coördinator. Vanwaar de overstap?

Liesbeth:

Ik had bijna 13 jaar met veel plezier gewerkt bij de bevolkingsstatistiek en ik was toe aan een nieuwe uitdaging! Klinkt een beetje afgezaagd, maar ik had zin om iets anders te gaan doen.

Toen de kans bij CvB zich voordeed, heb ik die dan ook met beide handen gegrepen. En zo heel groot was de verandering nou ook weer niet, want bij de bevolkingsstatistieken was ik als projectleider ook al coördinerend bezig.

Redactie: Je viel met je neus in de boter toen je hier kwam, zowel een reorganisatie als een nieuw administratiesysteem. Genoeg uitdaging?

Liesbeth:

Dat kun je rustig zeggen ja! Leuk was wel dat ik niet als enige het nieuwe systeem moest leren kennen. We zaten met de hele groep in hetzelfde schuitje. De kinderziektes die er toen nog in zaten inventariseren en oplossen was een behoorlijke klus, die we als team wel voor elkaar hebben gekregen. Daarnaast moest ik mij natuurlijk ook op inhoudelijk terrein nog een hoop dingen eigen maken.

Redactie: Je hoefde je dus niet te vervelen. En hoe is het nu?

Liesbeth:

Vervelen doe ik mij nog steeds niet, hoor! Het admi-

nistratiesysteem loopt steeds beter, iedereen is eraan gewend en mijn functie is heel divers. Ik moet helemaal op de hoogte zijn van wat er in ons team gebeurt. Zo zit ik af en toe ook bij intakegesprekken met klanten. Ik ben vooral bezig om werkprocessen goed in beeld te brengen en waar nodig aan te passen. Daarnaast ben ik ook outputcoördinator. Dat is nou typisch zo'n klus waarbij mijn ervaring als statistisch onderzoeker goed van pas komt. Het leukste van mijn functie is wel dat ik te maken heb met alle facetten van microdataservices.

Redactie: Klinkt enthousiast! Zijn er ook dingen die je anders zou willen zien?

Liesbeth:

So far so good eigenlijk! Sinds vorig jaar hebben we bij dataservices een nieuwe tariefstructuur en dienstencatalogus in gebruik genomen. Dit bij elkaar is veel inzichtelijker dan het oude tarievenoverzicht. Klanten kunnen beter van tevoren een inschatting

maken van de kosten voor een nieuw On Site- of Remote Access-project. Op basis van het aantal onderzoekers en te gebruiken bestanden, onderscheiden we nu kleine, grote en middelgrote projecten met hun vaste bijbehorende kosten. In de dienstencatalogus wordt duidelijk uiteengezet wat de klant per dienst kan verwachten van het CBS en andersom geldt dat natuurlijk ook. Kortom, er is veel meer duidelijkheid voor de klanten en tezamen met het nieuwe administratiesysteem werkt dat prima! We zitten als CvB in een positieve flow. Het werk loopt lekker en de sfeer is goed, dat alles bij elkaar geeft energie! Ik hoop dat dit zo blijft!

Red:

De dienstencatalogus is te vinden op internet via <http://www.cbs.nl/cvb> onder de rubriek 'zelf onderzoek doen'.

Arbeidsmarktpositie van vluchtelingen in Nederland

Thomas Slager

Het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) vericht in opdracht van VluchtelingenWerk Nederland regelmatig onderzoek naar vluchtelingen. Dit artikel geeft een samenvatting van enkele interessante uitkomsten van het onderzoek dat in 2012 is uitgevoerd.

Het onderzoek ging over de arbeidsmarktsituatie van vluchtelingen in Nederland. Dit is een jaarlijks onderzoek dat sinds 2009 wordt uitgevoerd. Met de resultaten ontwikkelt VluchtelingenWerk Nederland een integratiebarometer¹⁾. In het onderzoek van vorig jaar is gekeken naar de groep vluchtelingen van 15 tot 64 jaar oud die:

- in de periode van 1 januari 2000 tot en met 1 januari 2010 asiel hebben aangevraagd in Nederland;
- op 1 januari 2010 stonden ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en
- een toegekende verblijfsstatus hadden of genaturaliseerd waren.

Van deze groep vluchtelingen woonde eind 2011 nog een kleine 60 duizend in Nederland. Ruim een derde van deze vluchtelingen had een baan, een vijfde deel nam deel aan een re-integratietraject en eenzelfde deel ontving een uitkering²⁾. De resterende groep had geen baan, volgde geen re-integratietraject en ontving geen uitkering, maar volgde waarschijnlijk een opleiding of droeg de zorg voor een huishouden.

Verder heeft het CvB onderzoek³⁾ gedaan naar het verband tussen geslacht, leeftijd, vestigingsjaar, land van herkomst, mate van stedelijkheid en het hebben van werk, een uitkering en het volgen van een re-integratietraject.

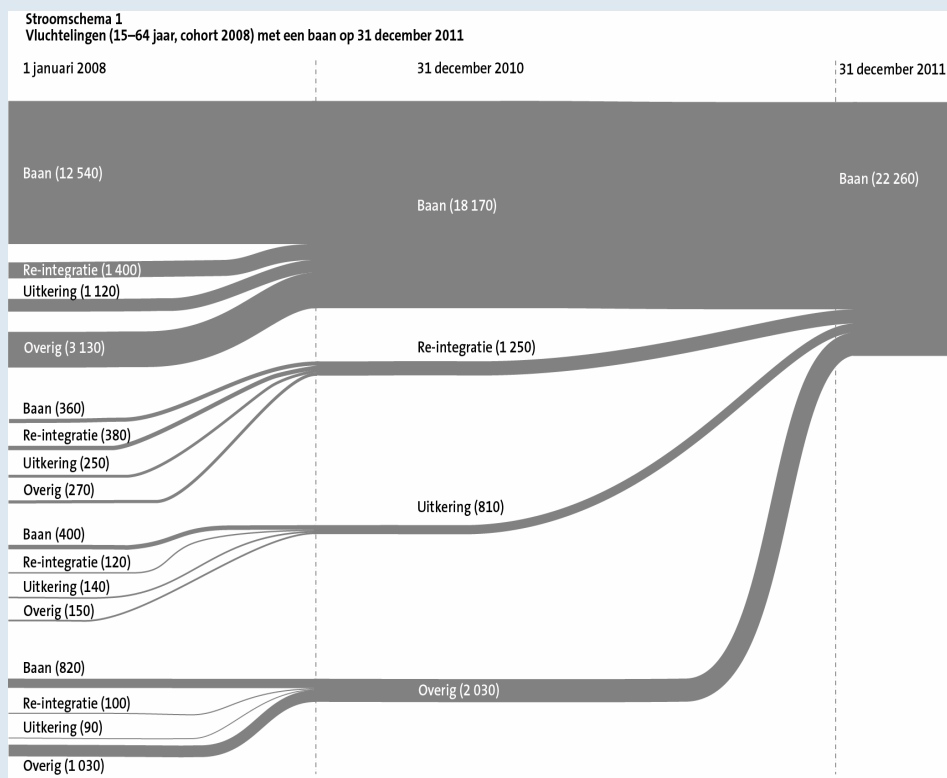
Uit deze analyse blijkt dat de kans op het hebben van een baan sterk afhangt van bijvoorbeeld het land van herkomst van de vluchteling. Zo is de kans op het hebben van een baan het grootst voor Chinese vluchtelingen en het kleinst voor die uit Somalië. Verder bezitten mannen een grotere kans op een baan dan vrouwen, bezitten jongere vluchtelingen een grotere kans op een baan dan oudere vluchtelingen en is de kans op een baan groter naarmate men zich eerder in Nederland heeft gevestigd.

Het CvB heeft in 2012 ook onderzoek⁴⁾ gedaan naar vluchtelingen die zich tussen 1998 en 2008 in Nederland hebben gevestigd. De resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd in informatieve stroomschema's. Onderstaand schema laat bijvoorbeeld zien hoe de arbeidsmarktpositie van een bepaalde groep vluchtelingen zich heeft ontwikkeld. Uitgangspunt bij dit schema is de groep vluchtelingen met een baan op 31 december 2011 en te zien valt hoe de situatie van deze groep was op eerdere peilmomenten. Eind 2010 had 82 procent van deze groep bijvoorbeeld al een baan, terwijl dat

percentage op 1 januari 2008 nog 63 procent bedroeg.

Alle onderzoeken van het CvB zijn te vinden onder de rubriek publicaties op www.cbs.nl/CvB.

- 1) www.vluchtelingenwerk.nl/integratiebarometer
- 2) Een uitkering in het kader van arbeidsongeschiktheid, werkloosheid of algemene bijstand
- 3) <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/informatie/beleid/publicaties/maatwerk/archief/2013/130122-vluchtelingen-in-nederland-deel3-mw.htm>
- 4) <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/informatie/beleid/publicaties/maatwerk/archief/2012/121212technischetoelichtingstroomschemavwnmwpdf.htm>



Gebruikers aan het woord

Nicole Bosch en Anja Deelen (wetenschappelijk medewerkers CPB, sector Arbeid en Onderwijs)

CBS Microdata: schat aan informatie een investering waard



Anja Deelen

Voor arbeidsmarktonderzoek is het gebruik van microdata onontbeerlijk. Voor ons CPB-programma “Arbeidsmarkt Ouderen” analyseren we arbeidsmarktgegevens op verzoek van beleidsmakers. De SSB (Sociaal Statistisch Bestand) data en andere CBS-microdata zijn onze voorname bronnen. Het grootste voordeel van het SSB is de omvang van de data – alle Nederlanders zitten er geanonimiseerd in, ook wijzelf. Het SSB is niet één groot bestand, maar bestaat uit allerlei losse bestanden met bijvoorbeeld informatie over looncomponenten, baanduren, persoons- en huishoudkenmerken. Opleidingsinformatie is beschikbaar voor meerdere jaren van de Enquête Beroepsbevolking of komt uit het Opleidingsregister. Onderzoekers kop-

pelen vervolgens zelf de losse bestanden binnen de RA omgeving van het CBS. Het resultaat is een groot microdatabestand van miljoenen records en vele variabelen. Analyse van dit microdatabestand resulteerde al in diverse internationale- en CPB publicaties, bijvoorbeeld over arbeidsmarktflexibiliteit, loonprofielen en beroepen van oudere werknemers. Het werken met zulke grote en complexe databestanden kent in onze optiek twee grote uitdagingen: kennis van de data (definities, revisies, documentatie) en analyse van de data. Waar voorheen het lezen van een documentatierapport van een bestand volstond, is nu veel meer tijd en energie gemoeid met het doorgronden van de verschillende documentatierapporten, koppeltechnieken en revisies. Veelvuldig contact met CBS-experts, zowel via email als door gesprekken op het CBS, is essentieel. Dit contact verloopt prettig en voegt veel toe. Bij de analyse van de data

speelt een aantal praktische belemmingen mee: de afstemming



Nicole Bosch

van de analysesoftware op de grootte van de databestanden, de benodigde opslagruimte en de indirecte toegang tot output. Al deze zaken worden besproken met het CBS in de Afnemersraad Microdata-services, waarin we ook als CPB vertegenwoordigd zijn. We verwachten ook de komende jaren veel gebruik te zullen maken van de microdatabestanden binnen de RA omgeving. Zoals kort geschetst, vergt het gebruik hiervan een zekere investering, maar wij zijn ervan overtuigd dat het de investering waard is.

Colofon

Bent u na het lezen van deze nieuwsbrief geïnteresseerd in de diensten van het Centrum voor Beleidsstatistiek? Neem dan contact met ons op via:
cvb@cbs.nl of kijk op:
www.cbs.nl/cvb
www.cbs.nl/microdata

Voor algemene inlichtingen over het CBS:
Telefoon 088-5707070
Internet www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Centrum voor Beleidsstatistiek, april 2013